

[Peter Nielsen.]

ministerens forslag tager da også sigte på, at en afvikling før eller senere skal finde sted og loven altså ikke gøres permanent; men vi finder det betænkeligt allerede nu at love befolkningen, at det skal ske til en bestemt dato. Der er altfor mange ukendte faktorer at tage hensyn til.

Hvem tør i dag spå om den internationale økonomiske udvikling, om hvor stor eksporten vil blive i den kommende tid og til hvilke priser, samt f. eks. om hvad brændselsimporten vil komme til at koste? Den begyndende overgang til andre kraftkilder i udlandet vil jo give aldeles uberegnelige svingninger i kulpriserne. Men eet ved vi: hvis vi i den kommende tid skal have den almindelige levestandard sat op, skal der investeres ganske betydeligt i produktionsapparatet, og det vil være betænkeligt allerede nu at love et større forbrug, der vil svække en sådan investering. Derfor kan vi ikke give løfte om snarligt bortfald af de forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Det er selvfølgelig glædeligt, at venstre og de konservative mener, at landets økonomiske status nu er blevet så god, at vi kan tillade os et større forbrug; det er ellers ikke de toner, vi er vant til at høre fra den kant.

Problemet om de nye store årgange, der skal ind på arbejdsmarkedet, må også tages i betragtning. Det problem løses ikke ad kunstig vej, men kun ved, at der skaffes produktionsmidler til ungdommen, og ved, at de lærer at bruge dem. Jeg har gentagne gange her i tinget slået til lyd for, at problemet med de såkaldte arbejdsløshedsøer tages op til løsning. Der er gjort meget for at lindre her, men problemets endelige løsning sker kun ved, at der i de pågældende byer og landsdele investeres flere penge i produktionsapparatet, og skal den almindelige levestandard hæves, sker det ikke ved, at man begynder at spise af sædekornet, altså bl. a. ophæver forbrugsbegrænsende foranstaltninger for tidligt.

Det er måske også værd atter at fastslå, at de afgifter, der her er tale om, ikke er skatter, der opkræves for at dække statens løbende udgifter, men derimod en art tvungen opsparing, hvis provenu ikke indgår i statskassen, men indsættes til senere forbrug af det publikum, der ved

deres indkøb har betalt afgifterne. Ved udleveringen af sparebeviserne den 25. juni sidste år fik man kompensation for afgifts-erlæggelserne indtil 1. april 1957 og dermed garanti for, at det opsparede forbrug senere kan finde sted. Da der således er givet kompensation indtil den 1. april næste år, er det ikke aktuelt nu at få vedtaget, under hvilken form kompensation for afgifter, der først skal erlægges om $\frac{3}{4}$ år, skal gives. Folketinget vil have hele næstesamling til at afgøre det. Udvalget har da heller ikke beskæftiget sig hermed, og jeg ser ingen ulykke i, at spørgsmålet foreløbig er uafklaret — som mindretallet i betænkningen udtrykker det. Princippet om, at det er udskudt forbrug og ikke skat, er jo fastslået, men af hensyn til det forbrugende publikum og handelen vil det være påkrævet, at man allerede nu får afgjort, hvordan de forbrugsbegrænsende foranstaltninger skal ophæves, og at det ikke sker på en måde, der kan udløse en antihamstringsbølge, således at man udsætter et nødvendigt forbrug, eller detailhandelen lader sine lagre udtømme på et givet tidspunkt.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget med de af finansministeren under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag, der er tiltrådt af udvalgets radikale og socialdemokratiske medlemmer, medens jeg må anbefale at stemme imod ændringsforslagene nr. 1, 3, 4 og 7, der er stillet af udvalgets mindretal.

Alfred Bøgh: Da mit partis synspunkt om tilbagebetaling af afgifter, der er erlagt for endnu usolgte varer ved lovens udløb, ikke har vundet tilslutning, må vi gå ind for, at afviklingen sker gennem en trinvis nedsættelse af afgifterne. De ændringsforslag, der er stillet af venstre og det konservative folkeparti, går derfor ud på en sådan aftrapning i tiden fra 1. januar 1957 til 1. september 1957. Vi mener, at vi ikke dermed hindrer finansministeren i at opnå det provenu, som var tilsigtet ved lovens gennemførelse. Da aftrapningen af afgiften på gulvtæpper m. v. ikke efter vort ændringsforslag føres til bunds i dette tidsrum, foreslår vi tilbagebetaling af resterende afgifter pr. 1. september 1957 med 17 pct., idet vi mener, at det er muligt at foretage en tilbagebetaling for dette begrænsede område.